

การพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย Development of a curriculum for the relationship between the elderly and the early childhood

ชวนพิศ รักษาพวก¹, เพียงแข ภูผายาง²
Chuanpit Raksaphuak¹, .Piangkhae Poophayang²
¹⁻²มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
¹⁻²Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand.
raksaphuak@gmail.com¹, K.piangkhae@gmail.com²
Tel.08182*****

Received : March9, 2023;

Revised : December9, 2023;

Accepted : December18, 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้แบ่งเป็น 4 ระยะคือ ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 11 คน ตัวแทนผู้ปกครองเด็ก จำนวน 20 คน จำนวน 4 ศูนย์รวมจำนวน 31 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพโครงสร้างการพัฒนาหลักสูตร ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร กลุ่มเป้าหมาย เด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 4 ผลการทดลองใช้ประเมินหลักสูตรและความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็กต่อหลักสูตร จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามความต้องการ แบบประเมินคุณภาพโครงสร้าง แบบประเมินความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตร แบบสังเกตพฤติกรรมจากการจัดประสบการณ์ แบบสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ และแบบวัดความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยในการนำหลักสูตร มาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร ผู้ปกครองและครูผู้ดูแลศูนย์เด็กเล็กตำบลนาเสียว ต้องการ และจัดหลักสูตรในกิจกรรมเสริมประสบการณ์
- 2) ผลการพัฒนาหลักสูตร เป็นการให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผลปรากฏว่าองค์ประกอบของ หลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21 องค์ประกอบหลักสูตรมีความสอดคล้องกันทุกข้อ โดยมีค่าดัชนีความ สอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00
- 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.17/ 86.67
- 4) ผลการประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้หลักสูตร อยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.60

คำสำคัญ การพัฒนาหลักสูตร; ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; ผู้สูงวัย

Abstract

This research aimed to develop a two-age curriculum between the elderly and early childhood in Na Siao Subdistrict, Chaiyaphum Province. The sample used in this study was divided into 4 phases: Phase 1, the target group was 11 childcare teachers, 20 representative parents from 4 centers, a total of 31 persons, which were obtained by purposive sampling. Phase 2: Creating and developing a two-age curriculum for relations between the elderly and early childhood. Three experts assessed the quality of the curriculum development framework. Phase 3: Try out the curriculum; the target group was 20 early childhood students in the first semester of the 2022 academic year, which was obtained by purposive sampling. Phase 4: trial results, curriculum evaluation, and satisfaction of 11 childcare teachers towards the curriculum. Research tools: need assessment questionnaires, the curriculum development framework quality assessment form, and correspondence assessment form of curriculum documents, behavior observation form of experience management before and after implementation, and the satisfaction test of childcare teachers towards applying the curriculum in experience management for early children students.

The research results indicated that:

- 1) Basic information study for curriculum development: Parents and teachers in charge of Na Siao Child Center require and organize curriculum in experiential activities.
- 2) The results of the curriculum development considering by the experts found that the elements of the curriculum are appropriate at the high level with an average value of 4.35, a standard deviation of 0.21, all curriculum elements are consistent with each other, with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) between 0.67-1.00.
- 3) The results of the curriculum trial showed that the efficiency of the curriculum was 87.17/ 86.67.
- 4) The evaluation and improvement of the curriculum before and after the implementation differ statistically significantly at 0.5, and the assessment results of the satisfaction of the curriculum users are at the most satisfactory level. It has an average of 4.60.

Keyword: curriculum development; child development center; elderly

บทนำ

การจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตมีความจำเป็นต่อผู้สูงอายุ เนื่องจากเป็นกระบวนการเพื่อความเจริญงอกงามของผู้สูงอายุ โดยถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานสำหรับคนทุกกลุ่มอายุ และเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้สูงอายุมีความหมายในชีวิต เป็นหนทางที่ผู้สูงอายุได้พัฒนาศักยภาพของตนในการพัฒนาประเทศทั้งใน

ระดับปัจเจกบุคคลและสังคม โดยการเรียนรู้ตลอดชีวิตจัดขึ้นเพื่อให้บุคคลทุกช่วงวัยได้เรียนรู้และสามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงตลอดชีวิต ประเทศต่าง ๆ จึงตระหนักและให้ความสำคัญต่อการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะการเรียนรู้ตลอดชีวิต(lifelong learning) โดยมีแนวคิดในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ(McClusky, 1975; สุรกุล เจนอบรม, 2541; บรรลุ ศิริพานิช, 2542; สุมาลี สงฆ์ศรี, 2540; สุทธิชัย จิตพันธุ์กุลและคณะ, 2545, เพ็ญแข ประจันปัจฉินัก, 2550; อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ, 2552)

จังหวัดชัยภูมิเริ่มเข้าสู่สังคมสูงอายุ ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลวรรณกรรมข้างต้นสังคมดังกล่าวจะก่อให้เกิดปัญหาสำคัญคือปัญหาภาระพึ่งพิงทางสังคมของผู้สูงอายุ (social dependency) ภาวะดังกล่าวนี้ได้สร้างความตระหนักให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการรองรับปัญหาในอนาคต ซึ่งจากการศึกษา พบว่าหน่วยงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ เปิดโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ. 2555 เนื่องจากจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น จะนำมาซึ่งภาวะเสี่ยงและปัญหาด้านสุขภาพโดยเฉพาะการเจ็บป่วยเรื้อรังเนื่องจากวัยสูงอายุ มีธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงในทางเสื่อมลงทั้งด้านร่างกายและจิตใจเป็นพิเศษ โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการดูแลตนเองและรวมกลุ่มช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี(องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ,2558) ประเด็นที่ช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุที่ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ และสร้างเป็นพลังในการขับเคลื่อนร่วมกัน เห็นปัญหาร่วมกัน ช่วยเหลือและแก้ไขร่วมกัน โดยอาศัยการมีกิจกรรมต่างๆเป็นสื่อกลาง มีการสร้างองค์ความรู้ที่เหมาะสมในการดูแลสุขภาพอย่างถูกต้อง เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุให้มีพฤติกรรมส่งเสริมและดูแลตัวเอง และกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนซึ่งเปรียบเสมือนคนใกล้ชิดและการรวมกลุ่มเพื่อสร้างพลังเพื่อให้ผู้สูงอายุได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น และขวัญและกำลังใจให้กับผู้สูงอายุในการดำรงชีวิต

กระบวนการสร้างหลักสูตรที่บูรณาการเนื้อหาและกิจกรรม ตัวบ่งชี้พฤติกรรม และรวมถึงหลักการอบรมพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้สามารถจัดทำตามกระบวนการวิจัยในกำหนดระยะเวลา 1 ปีได้ผลผลิตที่ชัดเจนได้ โดยจะประยุกต์แนวคิดทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาภาวะพลวัต ซึ่งจะนำหลักแนวคิดการพัฒนาเมืองสำหรับผู้สูงอายุ (aging city) แนวคิดการพัฒนาเมืองสำหรับผู้สูงอายุเป็นแนวคิดที่กล่าวถึงการ จัดสภาพแวดล้อมเพื่อการมีชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุโดย Lawton (1975 อ้างถึงในระวี สัจจโสภณ,2555) เสนอว่า ชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ความสามารถเชิงพฤติกรรม ความสุขทางจิตใจ คุณภาพชีวิตที่สัมผัสได้ และสภาพแวดล้อมเชิงประจักษ์ ซึ่งนำมาเป็นหลักการพัฒนาเมืองสำหรับผู้สูงอายุโดยต้องคำนึงถึงความสามารถเชิงพฤติกรรม ความสุขทางจิตใจ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่สัมผัสได้และสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ ซึ่งแบ่งเป็นด้านกายภาพ และสภาพแวดล้อมด้านสังคม ซึ่งแนวคิดนี้เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาเมืองสำหรับผู้สูงอายุ คือ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีโอกาสการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยให้ผู้สูงอายุได้อยู่ในที่เดิมและสภาพแวดล้อมเดิมที่ผู้สูงอายุเคยอยู่และมีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ทำให้ผู้สูงอายุเคยอยู่และมีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ทำให้ผู้สูงอายุปราศจากความวิตกกังวล ส่งผลให้เกิดการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ กับสมาชิกในชุมชน ทำให้ชุมชนมีการยังประโยชน์จากผู้สูงอายุ มีการ

ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะพหุวัยมาบูรณาการโดยเน้นความเชื่อมโยงกัน ในด้านกระบวนการและเป้าหมายคือการพัฒนาผู้สูงอายุในระดับปัจเจกบุคคลให้เป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะพหุพลังและระดับชุมชน ให้เป็นผู้สูงอายุที่มีพหุพลัง อันจะเอื้ออำนวยประโยชน์แก่ผู้สูงอายุในการเตรียมให้ผู้สูงอายุให้สามารถดูแลตนเองอย่างมีคุณภาพ สนองตอบความต้องการในการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุมีศักยภาพที่เหมาะสม ที่ประกอบด้วยการมีสุขภาพที่ดี การมีส่วนร่วมในครอบครัวชุมชน เห็นคุณค่าแห่งตนอย่างเป็นรูปธรรมและมีความยั่งยืนต่อไป

จากปัญหาดังกล่าวทำให้โดยทีมวิจัยจึงเล็งเห็น กระบวนการสร้างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้สูงวัยเห็นคุณค่าของตนเอง และทำประโยชน์ โดยผู้สูงวัยมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติทุกขั้นตอนกับเด็ก จนเด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีความสุขสนุกสนานกับการร่วมกิจกรรม ส่งผลให้การจัดกิจกรรมหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาความพร้อมให้กับเด็กมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตร Saylor and Alexander(1974) และกมลกลัย สดาร์ตน. (2562) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การพัฒนาหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงกระบวนการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ทั้งด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม ให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษาสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสังเคราะห์ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้ต่อไปนี้ (1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการเตรียมข้อมูลเพื่อกำหนดข้อมูล พื้นฐานที่จำเป็น และต้องการในการพัฒนาหลักสูตร (2) การพัฒนาร่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลพื้นฐานมาพัฒนา เป็นโครงร่างหลักสูตรที่สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยพิจารณาว่า จะกำหนดรูปแบบของหลักสูตรให้มีลักษณะอย่างไร มีองค์ประกอบหลักสูตรอะไรบ้าง และจัดทำร่างหลักสูตรตามองค์ประกอบของหลักสูตรตามที่กำหนด (3) การทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เป็นขั้นที่นำหลักสูตรที่ได้จากขั้นตอนที่ 2 ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบ ประสิทธิภาพหลักสูตร และ (4) การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เป็นการประเมินผลหลักสูตรหลังการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ได้หลักสูตรที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงต่อไป

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจไปในทางที่เสื่อมลง มีบทบาททางสังคมและกิจกรรมทางอาชีพที่ลดลง เป้าหมายการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้สูงอายุได้พัฒนาศักยภาพของตนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เสริมสร้างพลังอำนาจแก่ผู้สูงอายุ ให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการชราภาพตามธรรมชาติอันประกอบด้วย การมี

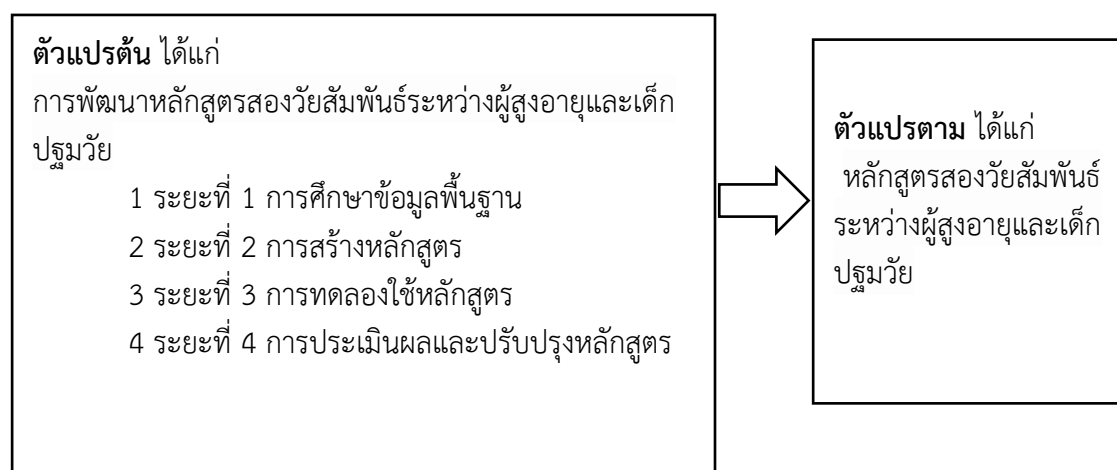

สุขภาพที่ดี การสร้างความมีส่วนร่วมในสังคม และการมีหลักประกันที่มั่นคง (WHO, 2002) ส่วนการจัดการเรียนรู้ควรดำเนินการในลักษณะให้ผู้สูงอายุเรียนรู้จากประสบการณ์โดยมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวินิจฉัย ความต้องการจำเป็น การระบุวัตถุประสงค์ การกำหนดแผนการเรียนรู้ รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาทเป็นวิทยากรกระบวนการ หรือผู้อำนวยให้เกิดการเรียนรู้คอยให้การช่วยเหลือและให้การสนับสนุน (ระวี สัจจโสภณ , 2556) องค์ประกอบที่สำคัญของผู้สูงอายุ 1. การส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดี (Healthy) 2. การส่งเสริมให้มีความมั่นคงหรือการมีหลักประกันชีวิต (Security) 3. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (Participation) 4. การส่งเสริมให้มีสุขภาพที่ดี (Healthy) ต้องทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรับรู้และตระหนักรู้ถึงภาวะสุขภาพของตนเอง รวมถึงทำการดูแลสุขภาพตนเองให้ได้มากที่สุดตามศักยภาพ โดยทำอย่างต่อเนื่องและมีความปลอดภัยในด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัย 5. การส่งเสริมให้มีความมั่นคงหรือการมีหลักประกันในชีวิต (Security) ความพร้อมทางด้านการเงินควรมีเพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ รวมถึงแหล่งสนับสนุนในการสร้างงานเพื่อให้เกิดรายได้เพียงพอและต่อเนื่อง ไม่ให้เกิดความลำบากในการใช้ชีวิต 6. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (Participation) แนวคิดด้านนี้จะช่วยเสริมให้ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ตามลำพัง ไม่ถูกทิ้งห่างออกจากสังคม การมีกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนและได้มีส่วนร่วม ร่วมในงาน จะช่วยสร้างให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกเหงา เหยาะ และเป็นการสร้างคุณค่าในตนเองให้กับผู้สูงอายุ

3. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมเป็น กระบวนการที่บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือชุมชน ได้มีโอกาสเข้าร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาของ ตนเอง ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์สถานการณ์การค้นหาละระบปัญหา การตัดสินใจแก้ไขปัญหา โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง กระบวนการนี้ช่วยให้เกิดพลังอำนาจภายในตนเอง ก่อให้เกิดความมั่นใจและกล้าที่จะตัดสินใจในการพัฒนาชุมชนในด้านอื่น ๆ ต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

1. แบบแผนการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาความต้องการ

1.1 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานความต้องการหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ในตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ

1.2 การสำรวจสภาพปัญหาความต้องการ

เป็นการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย จากผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

- ครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ศูนย์ จำนวน 11 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง
- ตัวแทนผู้ปกครองเด็กเล็กในเขตตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ศูนย์ จำนวน 20 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม ความต้องการในการนำหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย มาใช้ในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบสอบถามนี้กับครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ศูนย์ จำนวน 11 คน และตัวแทนผู้ปกครองเด็กเล็กในเขตตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 4 ศูนย์ จำนวน 20 คน

2.1 แบบสอบถามความต้องการพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และความรู้เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 สอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย รูปแบบของหลักสูตร สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ เมื่อสร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม มีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสมสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

ระยะนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาและประเมินคุณภาพโครงสร้าง การพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ที่ได้มาจากการนำผลการศึกษาค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานขั้นตอนที่ 1 ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

2.2 แหล่งข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (รายละเอียดดังภาคผนวก ก)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.3.1 โครงร่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

2.3.2 แบบประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็ก สร้างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยดังนี้ 1) ปรัชญาปฐมวัย 2) วิสัยทัศน์ 3) หลักการ 4) จุดหมาย 5) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 6) การประเมินพัฒนาการ 7) หน่วยการเรียนรู้ 8) แผนการจัดประสบการณ์ นำโครงร่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว และแผนการจัดประสบการณ์ ประกอบการใช้หลักสูตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินการตรวจสอบคุณภาพก่อนไปทดลองใช้ และพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโครงร่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็ก เพื่อประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องขององค์ประกอบหลักสูตรเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร ที่ประกอบด้วย ปรัชญาปฐมวัย วิสัยทัศน์จุดมุ่งหมาย หลักการ จุดหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การประเมินพัฒนาการ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดประสบการณ์ โดยกำหนดคะแนนตามแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่าได้ค่าเฉลี่ย 4.46 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.19 ถือว่าเหมาะสมในระดับมาก เมื่อแปลความหมายตามเกณฑ์

2.2.3 แบบตรวจสอบความสอดคล้องของเอกสารประกอบหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย โดยนำผลการตอบของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเอกสารประกอบหลักสูตร มีค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 แสดงว่า เอกสารประกอบหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

ระยะที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนการดำเนินการใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

3.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว จำนวน 4 ศูนย์รวม 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบสังเกตการจัดประสบการณ์สองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย กิจกรรมเสริมประสบการณ์ 20 หน่วยการเรียนรู้ ก่อนและหลังทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและครอบคลุมกับเนื้อหาแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับแบบสังเกต และตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษาว่ามีความเหมาะสม และสื่อความหมายที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการ แบบสังเกตมีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 เป็นแบบสังเกตแต่ละข้อมีความเหมาะสม

2. แผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) สำหรับเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

จำนวน 20 คน โดยใช้แบบสังเกตก่อนเรียน แล้วดำเนินการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย (กิจกรรมเสริมประสบการณ์) สำหรับเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน จำนวน 20 หน่วย เป็นเวลา 20 สัปดาห์ ในแต่ละ ครั้งจะมี ผู้สูงอายุเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ที่ สร้างไว้ และมีการสังเกตผลการจัดประสบการณ์ระหว่างเรียนขณะการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

ระยะที่ 4 ผลการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ในตำบลนาเสียว

ในการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบล นาเสียว วัตถุประสงค์ คือ เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของเด็กก่อนเรียนและหลังเรียน

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.1.1 แบบสังเกตพฤติกรรมเด็กก่อนเรียนและหลังเรียน โดยนำคะแนนที่ได้จากการ สังเกตพฤติกรรมเด็กก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย () และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน โดยพิจารณาค่าความ แตกต่าง

4.1.2 แบบวัดความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัยและหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว โดยติดตามผลหลังการใช้หลักสูตร โดยนำแบบสอบถาม ความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็กที่มีต่อหลักสูตรหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยใน ตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของข้อความ การใช้ภาษา ชัดเจนและ จำนวนข้อของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Object Congruence) เลือกข้อคำถามที่มี ค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 เป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบล นาเสียวจังหวัดชัยภูมิ ประกอบด้วยขั้นตอนการ ดำเนินการ 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ปกครองและผู้ดูแลศูนย์เด็กเล็กตำบลนาเสียว เกี่ยวกับหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว เป็น ผู้ปกครองเด็ก จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 64.52 ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนาเสียว จำนวน 11 คน คิดเป็น ร้อยละ 35.48

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาและประเมินคุณภาพโครงสร้างหลักสูตร สองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุ และเด็กปฐมวัย

2.1. หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย (รายละเอียดดัง ภาคผนวก) ซึ่งมี องค์ประกอบ ดังนี้ ปรัชญา วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดผล และประเมินผล โครงสร้างรายวิชา แผนการจัดประสบการณ์

2.2 เอกสารประกอบหลักสูตร ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 20 แผน (รายละเอียดดังภาคผนวก) ซึ่งประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม เสริมประสบการณ์ สื่อ / แหล่งการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยตำบลนาเสียว

ในการวิเคราะห์ผลการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูล

3.1 ทดลองใช้หลักสูตรกับ เด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 20 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยการชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจ

3.2 ครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ โดยสังเกตพฤติกรรมเด็ก จำนวน 10 รายการประเมิน เป็นแบบระดับคุณภาพ ได้แก่ ระดับ 3 (ดีมาก) ระดับ 2 (ดี) ระดับ 1 (พอใช้) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เป็นการสังเกตพฤติกรรมเด็กก่อนใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย

3.3 สอนตามแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 20 หน่วย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 และสังเกตพฤติกรรมเด็กในแต่ละหน่วย

3.4 หาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดประสบการณ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

E₁ 80 ตัวแรก เป็นการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดประสบการณ์ใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว

E₂ 80 ตัวหลัง เป็นการสังเกตพฤติกรรมหลังการจัดประสบการณ์กิจกรรมเสริมประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว

3.5 ครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว จังหวัดชัยภูมิ สังเกตพฤติกรรมเด็กหลังใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบประเมินเดียวกันกับก่อนใช้หลักสูตร

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยก่อนจัดประสบการณ์ ระหว่างจัดประสบการณ์ และหลังจัดประสบการณ์ ตามแผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว

คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย ก่อนจัดประสบการณ์ (3)			คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย ระหว่างจัดประสบการณ์ (3)			คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย หลังจัดประสบการณ์ (3)		
$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1.35	0.49	45.00	2.62	0.04	87.17	2.60	0.50	86.67

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยก่อนจัดประสบการณ์ 1.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 คิดเป็นร้อยละ 45.00 คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยระหว่างจัดประสบการณ์ 2.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.04 คิดเป็นร้อยละ 87.17

ตารางที่ 2 แสดงประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว (E_1/E_2)

คะแนน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยระหว่างจัดประสบการณ์	3	2.62	0.04	87.17
คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยหลังจัดประสบการณ์	3	2.60	0.50	86.67

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยระหว่างจัดประสบการณ์ 2.62 คิดเป็นร้อยละ 87.17 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ยหลังจัดประสบการณ์ 2.60 คิดเป็นร้อยละ 86.67 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ดังนั้นแผนการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $87.17/86.67$ เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 4 การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว

การประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ผู้วิจัยได้ประเมินผลการทดลองจาก

4.1 เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดประสบการณ์จากการใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ดังตารางที่ 3

การใช้หลักสูตร	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนการใช้หลักสูตร	20	3	1.35	0.49	7.32*	.000**
หลังการใช้หลักสูตร	20	3	2.6	0.50		

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($df_{19} = 1.7291$)

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนก่อนและหลังการจัดประสบการณ์จากการใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การติดตามผลการใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว โดยการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กตำบลนาเสียว ความพึงพอใจของครูผู้ใช้หลักสูตร (ครูผู้ดูแลเด็ก) หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่ 6 และข้อที่ 8 อยู่ในระดับมาก เฉลี่ยรวม 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่นำมาเพื่อการอภิปรายผลดังนี้

1. ระยะที่ 1 จากผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่าผู้ปกครอง และครูผู้สอนเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องมีความต้องการให้พัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว พบว่า สถานศึกษาควรจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การจัดการศึกษาให้สนองนโยบายในการจัดการศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากคนในชุมชนมาให้ความรู้จะเป็น คุณตา คุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ คุณป้า คุณอา ซึ่งเป็นคนในชุมชน ส่งผลประสบการณ์ตรงอันก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจที่แท้จริง กล้าซักถาม กล้าคุย กล้าพูด กล้าปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถนำเอาความรู้ ความสามารถที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับปณิญาว่าการศึกษาขององค์การยูเนสโก (UNESCO) คือ Learning to Know, Learning to Do, with the Others, Learning to Be กล่าวคือพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่รัก หาคำรู้ เรียนรู้จากการปฏิบัติลงมือเรียนเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสามารถใช้ความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2560 ตามวิสัยทัศน์ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานว่าคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ ตามหลักการของหลักสูตรที่เน้นเป็นสำคัญที่พัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร รู้จักถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทักษะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ มีความสามารถ ด้านการคิด การสร้างองค์ความรู้ มีความสามารถในการแก้ปัญหา รู้จักการแสวงหาความรู้ ประยุกต์ใช้ความรู้ และสามารถใช้ทักษะชีวิตในการนำกระบวนการต่าง ไปใช้ในการดำเนินชีวิต สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสร กอทอง (2560) การพัฒนาหลักสูตรระยะอายุเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรระยะอายุสำหรับส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของหลักสูตรระยะอายุ จากครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ใน กลุ่มเป้าหมาย พบว่า ผลการยอมรับหลักสูตรระยะอายุของครูผู้ดูแลเด็กผู้ใช้หลักสูตรระยะอายุ พบว่า ครูผู้ใช้หลักสูตรระยะอายุ จำนวน 7 คน ยอมรับหลักสูตรระยะอายุ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผลการ วิเคราะห์การสอบถามผู้บริหาร พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.20 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมมากที่สุด และผลการ วิเคราะห์การสอบถามผู้ปกครอง มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและอยู่ในเกณฑ์ เหมาะสมมาก

2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่าในการพัฒนาหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุ และเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ซึ่งหลักสูตร มีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) ปรัชญา 2) วิสัยทัศน์ 3) หลักการ 4) จุดมุ่งหมาย 5) แนวทางการจัดการเรียนรู้ 6) แนวทางการวัดผลและประเมินผล 7 โครงสร้างรายวิชา 8 แผนการจัดประสบการณ์ ผลการหาคุณภาพของหลักสูตรจากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า องค์ประกอบสอดคล้องกับหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว มีความสอดคล้องกันทุกข้ออยู่ระหว่าง 0.80-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้อง ผลการประเมินความเหมาะสมของ องค์ประกอบหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว จากการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.21 ทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาผู้เรียนได้ตรง

ตามความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของไทเลอร์ (Tyler, 1950) โอลิวา (Oliva, 1992) ทาบา (Taba, 1962) และเซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander and Lewis, 1981) การพัฒนาหลักสูตรต้องสำรวจ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากทั้งผู้เรียน สภาพบริบทของชุมชน ความต้องการของสังคม สภาพแวดล้อม เนื้อหาสาระ และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำมากำหนดจุดหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อวางรากฐานทางความคิด หล่อหลอมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้สมรรถนะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต และเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุจิตรา แบบประเสริฐ (2552) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามแนวทฤษฎีพหุปัญญาโดยใช้ การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ 2) ศึกษาผลของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามแนวทฤษฎี พหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาของนักเรียน ระดับปฐมวัยทำให้ได้มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน โครงสร้างหลักสูตร คำอธิบายมวล ประสบการณ์ หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดประสบการณ์ที่เชื่อมโยงกับพหุปัญญา 2) การนำหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นมาใช้ได้ผล 2 ประเด็น ประเด็นที่ 1 คือ ผลการพัฒนาพหุปัญญาของนักเรียน ปฐมวัยพบว่า นักเรียนทุกคนมีการพัฒนาพหุปัญญาตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนเพิ่มขึ้น ทุกด้านอย่างต่อเนื่อง

3. ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่าการนำหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ที่พัฒนาและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว จำนวน 20 คน แผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 20 หน่วย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ จำนวน 20 สัปดาห์ พบว่า หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว มีประสิทธิภาพ 87.17/ 86.67 สูงกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียวที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ผ่านผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม เด็กปฐมวัยได้รับประสบการณ์และพัฒนาความพร้อมในทุกมาตรฐานที่กำหนด เพราะหลักสูตรฯ มีการเรียนการสอนที่เปิด โอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเรียนรู้กับผู้สูงวัยที่เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของเด็กเพิ่มขึ้น อีกทั้งพบว่าเด็กปฐมวัยและ ผู้ปกครองในชุมชน ให้การยอมรับการส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยที่กำหนดไว้ในหลักสูตรฯ ที่พัฒนาขึ้น โดย ร่วมกิจกรรมและน้อมนำแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจัง หลักสูตรฯ ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมระดับมากในการพัฒนาและการนำไปใช้ที่ส่งเสริมและพัฒนาเด็กตาม พัฒนาการ และความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เป็นไปตามแนวคิดของหลักสูตรปฐมวัย 2560 ด้านเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรม เด็กเมื่อเกิดมาจะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งไม่เพียงแต่จะได้รับอิทธิพลจากการปฏิบัติแบบดั้งเดิมตามประเพณี มรดก และความรู้ของบรรพบุรุษ แต่ยังได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ ค่านิยมและความเชื่อของบุคคลในครอบครัว และชุมชนของแต่ละที่ด้วย บริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่หรือแวดล้อมตัวเด็กทำให้เด็กแต่ละคนแตกต่างกันไป ครูจำเป็นต้องเข้าใจและยอมรับว่าสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ครูควรต้องเรียนรู้บริบททางสังคมและวัฒนธรรมของเด็กที่ตนรับผิดชอบ เพื่อช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนา เกิดการเรียนรู้และอยู่ในกลุ่มคนที่มาจากพื้นฐานเหมือนหรือต่างจากตนได้อย่างราบรื่นมีความสุข เป็นการเตรียมเด็กไปสู่สังคมในอนาคตกับการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีความหลากหลายทางความคิด และหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่าง

ผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว ได้เชิญบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถด้านต่าง ๆ มาเล่ามานำเด็กปฏิบัติ ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามหน่วยการจัดประสบการณ์ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข และส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม คุณธรรม จริยธรรม เช่น การมีน้ำใจ การรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น การรับผิดชอบ การแบ่งปัน การมีวินัย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนางเยาว์ เนาวรัตน์ และคณะ(2562). การพัฒนาหลักสูตรพหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในพื้นที่ชายขอบ โครงการวิจัยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา สถานภาพของหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในพื้นที่ชายขอบ 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรพหุวัฒนธรรมศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในพื้นที่ชายขอบ พบว่าเมื่อโครงการดำเนินการเสร็จสิ้น การเปลี่ยนแปลงด้านพหุวัฒนธรรมศึกษาเข้มข้นขึ้นทุกระดับ พบได้ทั้งในหลักสูตรสถานศึกษา นโยบายสถานศึกษา ความรู้และเจตคติของครู และความอ่อนไหวและสมรรถนะทางพหุวัฒนธรรมของผู้เรียน จากข้อค้นพบที่เข้มแข็งข้างต้น โครงการมีข้อเสนอแนะให้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรข้างต้น นำไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการใช้ PAR พัฒนาหลักสูตร และการเพิ่มศักยภาพครูด้านพหุวัฒนธรรม ศึกษาในระดับปฐมวัยและระดับอื่น ๆ

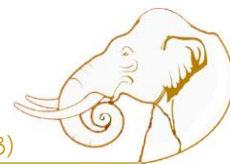
4. ระยะที่ 4

4.1 ผลการประเมินผลหลักสูตร พบว่าผู้เรียนมีคะแนนพฤติกรรมก่อนใช้หลักสูตรและหลังการใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ก่อนใช้หลักสูตรมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 1.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 คิดเป็นร้อยละ 45.00 หลังใช้หลักสูตรมีคะแนนพฤติกรรมเฉลี่ย 2.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 คิดเป็นร้อยละ 86.67 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียว เป็นหลักสูตรที่ที่นำบุคคลในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ มาเล่ามานำปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ กิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติในการช่วยเหลือตนเองและผู้อื่น เช่น ช่วยเพื่อนแต่งตัว เก็บของ อาบน้ำ ช่วยเหลือหรือแนะนำผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรในชีวิตประจำวัน เช่น เก็บของเข้าที่ การประกอบอาหารง่ายๆ การรับประทานอาหาร การเก็บกวาดสถานที่ การทำความสะอาด การรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และมารยาทไทย มารยาททางสังคมที่เหมาะสมกับวัย เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ว่า กระบวนการจัดการศึกษาต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ..ครอบครัว ชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของวัฒนา ปญญฤทธิ์.(2556). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่าย โครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยมีผลดังนี้ 1. การดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 การสร้างความรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้กับสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง โดยการเชิญวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้วิจัยเป็นผู้ให้ความรู้และให้กลุ่มตัวอย่างฝึกปฏิบัติการในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในระดับปฐมวัยศึกษา ที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วม ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลว่าก่อนหน้านี้ได้ส่งบุคลากรของสถานศึกษาไป รับการอบรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แต่ขาดความเข้าใจในการปฏิบัติเพราะมีข้อมูลหลากหลายไม่เป็นทิศทางเดียวกัน 2. การดำเนินการในขั้นตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างพบว่า สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมคือ การให้คำปรึกษาของผู้วิจัยและผู้ทรงคุณวุฒิ บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาและตัวแทนกรรมการสถานศึกษา ผลจากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้หลักสูตรสถานศึกษาที่ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ สารการเรียนรู้ การจัดหน่วยการจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์ ตารางกิจกรรมประจำวัน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การประเมินผลพัฒนาการและการเรียนรู้ หลังจากการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาแล้วได้จัดให้มีการวิพากษ์หลักสูตรโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นสถานศึกษาได้ปรับปรุงหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ 3. การดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้หลักสูตร สถานศึกษา ซึ่งระหว่างทดลอง ครูผู้สอนได้มีการบันทึกผลการใช้หลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับสารการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงในโอกาสต่อไป 4. การดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 ผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 โรงเรียนพบว่า หลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งตามความเห็นของครู ผู้บริหารและผู้ปกครอง โดยครูและผู้บริหารแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นจากกระบวนการ นำหลักสูตรไปทดลองใช้ ส่วนผู้ปกครองเป็นการประเมินจากผลการปฏิบัติของสถานศึกษาที่ผู้ปกครองได้รับรู้

4.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้หลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและเด็กปฐมวัยในตำบลนาเสียวประกอบด้วยครูผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนาเสียว ในเรื่องหลักสูตรเหมาะสมกับวัย สอดคล้องกับเนื้อหา ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น กล้าซักถาม ตอบคำถามได้ กล้าแสดงความคิดเห็น ร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม ฟังอย่างตั้งใจ มีสมาธิ มีความสามัคคี แบ่งปัน ช่วยเหลือกัน มีวินัย รับผิดชอบ เกลี้ยรวม 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นดังนี้เพราะว่า เนื้อหาของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับ ปรัชญา วิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการวัดผลและประเมินผล โครงสร้าง รายวิชา และแผนการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรปฐมศึกษา ส่งผลให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้ เกิดความสามัคคี การช่วยเหลือกัน ความรับผิดชอบ และความกระตือรือร้น ช่วยให้การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สื่อการเรียนรู้ทั้งภายในชุมชนช่วยให้นักเรียนกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจ กิจกรรมการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้และทักษะในการทำงานเป็นกลุ่ม แต่ละคนจะให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ในเรื่องที่เรียน และที่พบเห็นหรือมีประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ตามแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ได้แก่ 1) ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow, A. H. 1954) (Maslow's Theory motivation) ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อการอยู่รอดไปจนถึงความต้องการทางสังคม และความต้องการการยอมรับนับถือจากกลุ่มว่าตนมีคุณค่าและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น 2) ทฤษฎีการจูงใจการบำรุงรักษาของเฮิร์เบิร์ต (Herzberg, F. 1959) เป็นปัจจัยการจูงใจ ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลกลัย สดาร์ตน (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม อ 16201 ภาษาอังกฤษเพื่อความเปนเลิศ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด โดยการจัดการเรียนรู้ แบบสมองเปนฐาน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตร รายวิชาเพิ่มเติม อ16201 ภาษาอังกฤษเพื่อความเปนเลิศ เพื่อพัฒนาทักษะการ ฟังและการพูด โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมองเปนฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ เฉลี่ยเท่ากับ 14.43 คิดเปนร้อยละ 72.17 นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 22 คน คิดเปน ร้อยละ 73.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เฉลี่ยเท่ากับ 11.23 คิดเปนร้อยละ 74.89 นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีจำนวน 24 คน คิดเปนร้อยละ 80.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสมองเปนฐาน ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม อ16201 ภาษาอังกฤษเพื่อความเปนเลิศ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 4.41$, $S.D. = 0.34$)

องค์ความรู้จากการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้สูงวัย ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก ชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพของเด็กให้มีคุณภาพในเรื่อง ประเพณี ความเชื่อ นิทาน การทำอาหาร ซึ่งเป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่น ส่งผลให้เด็กและผู้สูงอายุเกิดความภาคภูมิใจ

2. ผู้ปกครอง ครูผู้ดูแลเด็ก และชุมชน เห็นคุณค่าในผู้สูงวัยที่มาช่วยเสริมความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กและผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองเกิดความภูมิใจและลดความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำหลักสูตรไปใช้

1.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้การบูรณาการกระบวนการจัดประสบการณ์ต่าง ๆ โดยใช้บุคคลในชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ และร่วมกับคนในชุมชนจัดประสบการณ์เรียนรู้

1.2 ครูผู้สอนจึงควรมีฐานข้อมูลของบุคคลในชุมชนที่มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละด้านของชุมชน แหล่งอ้างอิงเพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นคว้าของผู้เรียน

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสร้างความร่วมมือกับภูมิปัญญาในชุมชน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาหลักสูตรโดยใช้ชุมชนในท้องถิ่นในแต่ละด้าน เช่น คติ ความคิด ความเชื่อ ศิลปะ วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี การประกอบอาชีพในท้องถิ่น แนวความคิด หลักปฏิบัติการ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยสำรวจ ภูมิปัญญา ประเพณีวัฒนธรรม สถานที่ บุคคลสำคัญในแต่ละท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มเติมต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรสองวัยสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุและหลักสูตรที่ศูนย์พัฒนาเด็กจัดทำ ว่ามีความเหมาะสมในการพัฒนาหลักสูตรประเภทใดที่จะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้เรียนมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กมลกลัย สดาร์ตน. (2562 : บทคัดย่อ) การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม อ16201 ภาษาอังกฤษเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด โดยการจัดการเรียนรู้แบบสมองเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปรินญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เกสร กอทอง. (2560). การพัฒนาหลักสูตรละอายุเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(3), 19-35.

บรรลุ ศิริพานิช. (2542). ผู้สูงอายุไทย : ผู้สูงอายุเป็นทรัพยากรของสังคม. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน, 2542.

เพ็ญแข ประจณปัจจนิก. (2550). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาภาวะพลัมพิลลังของผู้สูงอายุไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).

- วัฒนา ปุณณฤทธิ. (2556). *การศึกษาสถานภาพงานวิจัยด้านการศึกษาปฐมวัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร: กรุงเทพฯ. DOI: https://doi.nrct.go.th/ListDoi/listDetail?Resolve_DOI=10.14457/PNRU.res.2010.75
- ระวี สัจจโสภณ.(2555). *การสร้างเมืองแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาภาวะพลัดพลังผู้สูงอายุ*. นครปฐม : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุจิตรา แบบประเสริฐ.(2552). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ : กรุงเทพฯ.
- สุทธิชัย จิตพันธุ์กุลและคณะ.(2545). *ผู้สูงอายุในประเทศไทย : รายงานการทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ในปัจจุบันตลอดจนข้อเสนอแนะทางนโยบายและการวิจัย* กรุงเทพฯ : สาขาวิชาเวชศาสตร์ ผู้สูงอายุ ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2545). *การจัดการการศึกษานอกระบบโดยวิธีทางไกลเพื่อการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรกุล เจนอบรม.(2541). “*การเรียนรู้ด้วยตนเอง นวัตกรรมทางการศึกษาที่ไม่เคยเก่า*” เอกสารประกอบการประชุม นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ.(2558). *วิเคราะห์รายงานการประชุมประจำปี 2558*. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ.
- อาชัญญา รัตนอุบล และคณะ. (2553). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษา/การเรียนรู้ เพื่อการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ.
- เพ็ญแข ประจันปัจจณี และคณะ. (2551). *การยกระดับคุณธรรม จริยธรรมของ สังคมไทยเพื่อการปฏิรูปสังคม : แนวทางและการปฏิบัติ*. (รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ).
- Herzberg, F. 1959 Herzberg, Frederick and others. (1959). *The Motivation to work*. New York : John Wiley and Sons.
- Maslow, A. H. 1954 Maslow, Abraham M. (1954). *Motivation and Personality*. New York : Harper and Row.
- McClusky, 1975; McClusky, H.Y. (1975). *Education for Aging : The Scope of the Field and Perspection for the Future*. Washington D.C.: Adult Education Association of the U.S.A.
- Oliva, 1992) Oliva, Peter F. (1992). *Development the Curriculum*. 3rd ed. New York : Harper Collins.
- Saylor, Alexander and Lewis, 1981 Saylor, Galen J., William M. Alexander, and Arthur J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning for Better Teacher and Learning*. 4th ed. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt Brace and Word.
- Tyler, 1950) Tyler, R.W. (1950). *Basic Principles of Curriculum Development and Instruction*. Chicago : University of Chicago Press.